

Till

Statssekreterare Rasmus Cruce Naeyé

Arbetsmarknadsdepartementet

Stockholm den 9 mars 2021

Angående Mynak:s utredning av läkarförsörjning inom Företagshälsovård

Läkarförbundet ser det stora behovet av en stärkt och kvalificerad företagshälsovård vilket också är regeringens uttalade önskan. Vi anser därför att denna utredning, som inte beaktar de avgörande frågorna, bör lämnas utan åtgärd. Istället bör en regelrätt utredning initieras som adresserar finansiering, kvalitet, och övergripande administrativ samordning.

Myndigheten fick i uppdrag att ”utreda och lämna förslag på hur utbildningssituationen för läkare som arbetar inom företagshälsovården kan lösas”. Tidigare utredningars bedömning, och vår egen erfarenhet sedan tilläggsspecialiteten Arbetsmedicin tillskapades, är att det med all tydlighet har varit finansieringsfrågan som har varit den svåraste att lösa, men att även översyn av kvalitet och administration behövs. Anmärkningsvärt nog har ingen av dessa faktorer beaktats i den aktuella utredningen. Man har inte heller beaktat de synpunkter som kommit från referensgruppen under utredningens gång. Utredningen har inte heller gått ut på remiss.

Myndigheten redovisar tidigare utredningar som gjorts i frågan och utbildningsstrukturen i några europeiska länder med andra system för företagshälsovård eller motsvarande och beskriver övergripande den tidigare och nuvarande utbildningssituationen. En anmärkningsvärd brist i utredningen är avsaknad av kvalitativ utvärdering av nuvarande utbildningsstruktur, däribland existerande kurser för ST-läkare och olika modeller för utbildningssamverkan mellan FHV och arbets- och miljömedicinska kliniker. Vidare saknas en utvärdering av de nuvarande specialiteternas målbeskrivningar och innehåll i förhållande till de kompetensbehov som samhället och berörda parter önskar ska finnas inom området Arbetsmedicin nu och i framtiden.

Svensk Arbets- och Arbets- och miljöförening (SAMF) och Sveriges Företagsläkarförening (SFLF), specialistförening respektive yrkesförening inom Läkarförbundet, har tillsammans arbetat under många år för att bygga upp en kvalitativ utbildning av läkare som kan erbjuda den breda medicinska kompetens som Sverige behöver för att förebygga arbetsrelaterad

ohälsa, minska sjukskrivningstalen och underlätta återgång till arbete¹. Men finansieringsfrågan har på ett avgörande sätt förhindrat en tillräcklig utbildningsvolym.

I myndighetens rapport föreslås en framtid där specialistutbildning i Arbetsmedicin inte utgör den bästa grunden för läkares framtida yrkesverksamhet inom den del av hälso- och sjukvården som handlar om att förebygga arbetsrelaterad ohälsa och att arbeta med arbetsinriktad rehabilitering både på individnivå och på grupp/organisationsnivå. Det omfattande behovet av arbetsmedicinsk kompetens skulle i stället avhjälpas med en begränsad teoretisk ”introduktionsutbildning” eller ”behörighetsutbildning” som ges av universitet och högskolor för läkare med annan klinisk bakgrund som börjar arbeta inom företagshälsovården.

Läkarförbundet vill framhålla att specialistkompetens i Arbetsmedicin, som erhålls genom såväl klinisk tjänstgöring under handledning som teoretiska studier, bör vara den grundläggande nivån som ska eftersträvas för läkare verksamma inom svensk företagshälsovård, på samma sätt som specialistkompetens förutsättes finnas i andra delar av hälso- och sjukvården. Enklare teoretiska behörighetsutbildningar, följt av ett system där varje enskild läkare framöver får skaffa sig fortbildning via webbaserade kurser, med sannolikhet främst utifrån vilket behov arbetsgivaren för tillfället har, skulle vara ett betydande steg tillbaka och torde varken gagna den arbetande delen av befolkningen, näringslivet, eller FHV-branschen och dess personal. Vi anser därför att denna utredning, som inte beaktar de avgörande frågorna, bör lämnas utan åtgärd. Istället bör en regelrätt utredning initieras som adresserar finansiering, kvalitet, och behovet av en övergripande administrativ samordning.

Kristina Jakobsson
Representant OFR/Läkarförbundet

Sofia Rydgren-Stale
Ordförande Sveriges Läkarförbund

---

¹ SAMF och SFLF har samarbetat intimt alltsedan en arbetsgrupp formerades och finansierades på initiativ från den s.k. företagshälsovårdsdelegationen, som skrev *SOU 2011:79*). Det gemensamma arbetet har lett fram till nya målbeskrivningar för specialiteterna som antagits av Socialstyrelsen, utbildningshandböcker, handledarutbildning och framtagande och koordination av en rad kurser som återkommande ges av SFLF och av de Arbets- och miljömedicinska klinikerna. Vidare har föreningarna arbetat fram en modell för ST-utbildning i grupp i samverkan mellan AMM-kliniker och FHV. En sådan grupp med 25 deltagare startade ht 2020 i Göteborg